

Konsolideeritud majandusaasta aruanne

aruandeaasta algus: **01.01.2022**

aruandeaasta lõpp: **31.12.2022**

sihtasutuse nimi: **Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid**

registrikood: **90012432**

tänava nimi, nr: **Kooli tn 5**

linn: **Haapsalu linn**

maakond: **Lääne maakond**

postisihtnumber: **90502**

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Konsolideeritud bilanss	11
Konsolideeritud tulemiaruanne	12
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	13
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	14
Lisa 1. Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2. Tütarettevõtte	18
Lisa 3. Raha	18
Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed	18
Lisa 5. Varud	18
Lisa 6. Materiaalne põhivara	19
Lisa 7. Võlad ja ettemaksed	19
Lisa 8. Laenukohustised	20
Lisa 9. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	20
Lisa 10. Võlad töövõtjatele	20
Lisa 11. Tulu ettevõtlusest	21
Lisa 12. Annetused ja toetused	21
Lisa 13. Jagatud annetused ja toetused	21
Lisa 14. Mitmesugused tegevuskulud	22
Lisa 15. Tööjõukulud	22
Lisa 16. Muud finantstulud ja -kulud	22
Lisa 17. Seotud osapooled	23
Lisa 18. Emaettevõtte põhjaruanded	24
Aruande allkirjad	28
Vandeaudiitori aruanne	29

Tegevusaruanne

I Sissejuhatus

Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (edaspidi SA HLM) põhikirjalised eesmärgid on:

1. Läänemaa ja Haapsalu linna kultuuri- ja looduspärandi ning Eesti side ja raudtee ajaloo tutvustamine ja populariseerimine;
2. Haapsalu linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

II Põhieesmärgid ja nende täitmine

1. Näitused

1.1. Iloni Imedemaa:

- Tampere Kunstimuuseumi Tove Janssoni näitus „Muumid ja meri“ näituse toomine Haapsallu.

Kahe muuseumi näitustegevuse koostöö algatamise kõrval oli oluline eesmärk Imedemaa koroonajärgse külastajate languse ületamine. Kui 2021. aastal külastas Imedemaad 8.894 külastajat, siis 2022. aastal jõuti pea 16.000 külastajani (15.708).

- Ilon Wiklandi näituse viimine Hannoveri Wilhelm Busch'i muuseumi (Deutsches Museum für Karikatur und Zeichenkunst; Alam-Saksimaa Liidumaa). Näitus „Von Haapsalu bis Bullerbü“ oli avatud 19.11.22 kuni 19.02.23.

Hannoveri näituse mõjul algasid täiendavad läbirääkimised Ilon Wiklandi näituse eksponeerimiseks Galerie Stihl Waiblingenis (Baden-Württembergi Liidumaa); toimub ajavahemikus 18.03.23 kuni 11.06.23.

1.2. Seoses koroonakriisist tulenenud kärpekavaga lükati 2023. aastasse linnusemuuseumi püsinäituse („Varemete aeg“) ja Raekoja kuurordinäituste täiendamine ning 2024. aastasse püsinäituse koostamine Ants Laikmaa muuseumis.

Samas saavutati Laikmaa muuseumis süvenäituste ja -teatri programmiga planeeritud 4000 külastust.

1.3. Raudtee- ja Sidemuuseumis lõpetati uue püsiekspositsiooni kontseptsiooni väljatöötamine (jaanuar 2022).

2. Tasulised teenused ja muuseumide külastus:

- tasuliste teenuste mahuks saavutati 385.243 EUR-i (planeeriti 330.000 EUR-i) ja külastajate arvuks 54.716 külastajat (planeeriti 60.000). Kuigi muuseumide külastajate arv kasvas 5000 võrra (vrldl 2019.a. 82.000 külastajat), teeniti omavahendeid 55.000 EUR-i rohkem.

III Meetmed põhieesmärkide täitmiseks

1. Arendustegevused

Eesmärk: kultuuripärandi tutvustamine erinevates vormides ning selle läbi pärandist osasaajate ja muuseumide külastajate arvukuse suurendamine.

1. Üritused:

05.02. Ilon Wiklandi nimelise noore kunstniku preemia konkursi võitjate autasustamine ja parimatest töödest ülevaatenäituse avamine.

2. Uurimistöö: konverentsid, publikatsioonid:

01. - 07.07. Läänemaa Muuseumi Toimetised XXIV koostamine ja esitlus.

07.07. Läänemaa XXVIII ajaloo konverentsi korraldamine.

3. SA HLM arengukava koostamine aastateks 2023-2026:

01.-12. valmis arengukava tekst ja struktuur; dokument esitatakse nõukogule kinnitamiseks 2023.

4. Raudtee- ja Sidemuuseumi veeremi uue väliala ettevalmistamine:

01.-12. koostöös Eesti Raudteega lahendati Risti-Rohuküla raudtee püsiühenduse eskiisprojekti raames Raudtee- ja Sidemuuseumi püsiekspositsiooni veeremi väli-alade ruumiprogramm.

2. Investeeringud

Eesmärk: Muuseumitaristu (sh kultuurimälestiste konserveerimine) korrastamise kavapõhine elluviimine nii külastuskeskkonna ohutuse kui ka parendamise tagamiseks.

1. Remont

1.1. Raudtee- ja Sidemuuseum:

- lõpetati kaubaaida katusekonstruktsioonide ja avade restaureerimine (uus plekk-katus, välisseinte värvimistööd; uste ja akende restaureerimine). Kokkuvõttes likvideeriti ehitismälestise senine avariiline seisund.

- algatati ja lõpetati veeremi väliekspositsiooni vanima auruveduri 523368 (sõjavedur, ehitusaeg 1943) avarii-remondi ja restaureerimistööd. Töid finantseeriti EL ESTLAT programmi ja Saksa eratoetaja kaasrahastamisega; projekti rahastamist avansseeris Kultuuriministerium. Taastati avariilises seisukorras veduri ajalooline ilme ja kabiini interjäär.

1.2. Linnusemuuseum:

- paigaldati liikumisteede täiendavad märgistused külastuskeskkonna turvalisuse tagamiseks vastavalt Tehnilise Järelevalveameti ettekirjutusele.

- algatati sissepääsupaviljoni katusekatte garantii- ja muudatustööd, millest lõpetati katusekattevahetus (külastaja käigutee valmistamine ja paigaldamine toimub 2023). Töid rahastas Kultuuriministerium. Katusekatte parendusega peatati sissepääsupaviljoni läbijooksud.

1.3. Ants Laikmaa muuseum:

- lõpetati peahoone I ja II korruse näitusesaalide remondid (sh lagede soojustamine, põrandate ja akende remont). Siseremondiga saavutati ruumides stabiilne sisekliima ning tagati eeldused uue püsiekspositsiooni koostamiseks 2023. aastal.

3. Kogud

Eesmärk: Sihtasutuse käsutusse antud kultuuriväärtuslike kogude korrastamine ja üldsusele kättesaadavaks tegemine.

01.-12. end. LM kogude MuISi kirjeldamise (I etapp) jätkamine; eesmärk 1200 kirjet aastas. – tegelik 950.

01.-12. Sidekogude korrastamine uuel hoidlapinnal ja kirjeldusandmete MUISi kandmine.

01.-12. Raudteekogust digiteeriti peamiselt dokumentide ja sõidudokumentide kogu ning fotokogu. Kokku digiteeriti raudteekogust 4738 museaali (planeeriti 2100) – kokku on digiteeritud 40% kogust.

01.-12. end. Läänemaa Muuseumi (LM) kogu digiteerimine (100% = 70 574 museaali); eesmärk 68% – tegelik 68%.

Digiteerimise suurimad juurdekasvud:

- kunstikogu 68% > 83%

- ajalugu 42,3% > 56,7%

- etnograafia 29,8% > 42,5%
- trükiste kogu 86,5% > 96%

- Eesti Rahva Muuseumi koordineeritud esemepärandi digiteerimise projektiga digiteeriti 1334 museali.

01.-12. jätkus Sidekogu inventuur (alakogude kaupa) seoses kolimisega uutele hoidlapindadele (Haapsalu Veevärk).

01.-12. jätkus koostöös perekond Alveri esindaja Jaan Alveriga linnapea Hans Alveri foto- ja dokumendimaterjali läbitöötamine, kirjeldamine ja süstematiseerimine.

Kokkuvõttes saavutati 2022. aastal oluline edasimineku museaalide digiteerimisel.

4. Personal

Eesmärk: Sihtasutuse igapäevase toimimise ja arendustegevuste tagamine kompetentse ning motiveeritud personaliga.

Seoses 2020 ja 2021 COVID 19 piiratud majanduslik keskkond ei toonud muutusi asutuse töötajaskonnas 2022. aastal – kõik asutuse sisesed vajadused suudeti aastaringelt katta paindliku töökorraldusega.

IV Kokkuvõte

Esmakordselt pärast COVID 19 piirangutega 2020 ja 2021. aastat sai võimalikuks tagada katkestusteta töö kõigis struktuuriüksustes. Kuna 2019. aasta juunis avati linnusemuuseum, siis oli 2022. aasta muuseumile esimene nn tervikliku töösükli aasta.

Koroonakriisi aastatel tuli muuseumitaristu korrastamiseks eraldatud riiklikud investeeringud edasi lükata majandusaasta teise poolde või üle viia järgmisse aastasse. Põhjuseks piirangutega kaasnenud majanduslik ebakindlus. Kõik neil aastatel algatatud, kuid lõpetamata tööd viidi 2022. aasta jooksul lõpule. Likvideeriti kaubaaida avariiline seisukord ning Ants Laikmaa muuseumi püsiekspositsiooni ruumid remonditi ja soojustati. Museaalidest restaureeriti raudtee ekspositsiooni avariiline sõjavedur, mille tulemusena sai muuseum ühe atraktiivsema välieksponaadi. Edukaks tuleb pidada koostööd Eesti Raudteega, kelle korraldatud Risti-Rohuküla raudtee püsiühenduse eskiisprojekti koostamisega leiti kõik ruumilised lahendused raudtee püsiekspositsiooni uute välialade jaoks.

Koostöös Tampere Muumimuuseumiga toodi esmakordselt Eestisse Tove Janssoni näitus „Muumid ja meri“, mida eksponeeriti Iloni Imedemaal ajavahemikus mai-september 2022. Tänu Iloni Imedemaa II korruse ürituste saali ümberehitamisega galeriiks, on saanud võimalikuks korraldada iga-aastasi suurnäitusi. Eesmärgiks Ilon Wikladi kogude tutvustamine temaatiliste näitustega. Uus näituseformaat on külastajate poolt väga hästi vastu võetud. Lisandunud suvise lasteteatri programmiga sai Iloni Imedemaa oluliseks pereturismi sihtpunktiks Lääne-Eestis.

19.11.22. avati Hannoveris (Wilhelm Busch – Deutsches Museum für Karikatur und Zeichenkunst) Ilon Wiklandi loomingule pühendatud näitus, peasjalikult SA HLM kogude põhjal. Näituse pealkiri „Von Haapsalu bis Bullerbü“ oli ka Imedemaale turunduslikult õnnestunud, kuna tekitas suurt huvi Ilon Wiklandi kodulinna Haapsalu ja Eesti vastu. Alates 2018. aastast on pea igal aastal toimunud üks välisnäitus Ilon Wiklandi loomingut tutvustamiseks ning see jätkub vähemalt järgmisel kolmel aastal. Kokku koostati 2022. aastal sihtasutuse muuseumides 16 näitust ehk üks rohkem kui varasematel aastatel.

Kui koroonakriisi aastatel ei suudetud peatada langust omavahendite teenimisel ja külastajate arvus, siis 2022. aasta kujunes tulude suurendamisel edukaks. Algselt kavandatud tasuliste teenuste maht 330.000 EUR-i ületati 55.000 EUR-iga ning teenitud omavahendite mahuks

saavutati 385.243 EUR-i. Ehkki kavandatud muuseumikülastajate arvuks kavandati 60.000 külastajat (vrdl 2021.a. 49.024), kujunes tegelikuks arvuks 54.716 külastajat. Samas lubab saavutatud tase prognoosida 60.000 külastajani jõudmist 2023. aastal.

Seoses koroonakriisist tulenenud omavahendite langusega küsiti Kultuuriministeeriumilt täiendavat tegevustoetust summas 151.000 EUR-i. Kultuuriministri 10.03.2022 käskkirjaga suurendati sihtasutuse eelarverida summas 150.563 EUR-i. Lisaks võeti asutuse siseselt kasutusele täiendavad kokkuhoiumeetmed. Seda tingisid ka ootamatult kasvanud elektri –ja soojusenergiakulud, mis ületasid 2021. aasta tasusid 29.000 EUR-i ulatuses. Täiendavate tööjõukulude kokkuhoidmiseks töötasid 2022. aastal nii Raekojamuuseum kui ka Ants Laikmaa muuseum suvehooajal viiepäevase töögraafikuga, varasema seitsmepäevase lahtiolekuaja asemel. Samuti ei opereeritud suvehooajal aurupaati „Kallis Mari“. Väljakuulutatud aurupaadi teenusehange ületas kahekordselt eelnevalt kavandatud maksumuse, mistõttu hange loeti ebaõnnestunuks.

2022. aastal toimus sihtasutuse arengukava eelnõu koostamine aastateks 2023-2026, milles sõnastati järgnevateks aastateks olulised võtmetegevused:

1. Muuseumide ekspositsioonid:

- Ants Laikmaa muuseumi uue püsinäituse avamine;
- rahvusvaheliste näituste korraldamine Saksamaal, Rootsis, Lätis;
- Raudtee- ja Sidemuuseumi uue püsiekspositsiooni avamine jaamahoones (2025-2026) ja veeremi uue väliala ettevalmistamine (2026-2027).

2. Kogud:

- Raudteeajaloo kogude retrospektiivne sisestamine (tähtaeg 2024);
- isikukogude arvelevõtt ja kirjeldamine (Ants Laikmaa, Erich Jaansoo, Hans Alver, Heljo Talmet);
- kogude ettevalmistamine uude pärandihoidlasse üleandmiseks.

3. Teadus ja pärandihoid:

- Läänemaa muuseumide toimetiste arendustöö eesmärgiga jõuda 1.2 klassifikatsioonini;
- Lääne-Eesti regioonile arheoloogia- ja ehitismälestiste kaitse alase korraldava ja nõustava kompetentsi pakkumine.

Sihtasutuse muuseumide igapäevane toimimine järgib rohelise muuseumi tegevuspõhimõtteid. Uute eesmärkide püstitamine lähiaastateks lähtub sihtasutuse sisutegevuste tasakaalustatud arendamisest ning majandusliku kandevõime kindlustamisest.

Kokkuvõttes oli 2022 majandusaasta koroonakriisist kosumise aasta, mil suurendati majanduslikku võimekust ning viidi lõpule kõik olulised taristu remondiprojektid. Varasematel aastatel võetud eesmärk pöörata võrdselt peatähelepanu sihtasutuse muuseumide külastuskeskkonna ja sisutegevuste arendamisele on ennast õigustanud.

V Rannarootsi Muuseum

(koostas Ülo Kalm)

Juba 25-ndat aastat igal neljapäeval kogunevad muuseumi käsitöötoas Neljapäevamemmed ja tegelevad käsitööga.

Veebruaris kolisime Rannarootsi Muuseumi Eestirootslaste Kultuuriomavalitsuse kontori Tallinnast.

Märtsis korraldasime Pere talvepäeva koos Vanasadama turuga.

Märtsis alustasime Ukrainale varjevõrkude tegemist. Kaasatud neljapäevamemmed, muuseumipere ja vabatahtlikud. Igal argipäeval osaleb varjevõrkude valmistamisel muuseumis 5-10 vabatahtlikku. Aasta lõpuks sai Ukraina toetuseks valmis 53 varjevõrku.

Ukraina sõjapõgenikele Rannarootsi Muuseumi külastamine tasuta.

Muuseum koostas Ukraina põgenikele õpitubade ja kultuuriprogrammi aastaks 2022. Stiftelsen Brödet toetus 4 262€.

Koostas ja esitasin 13 projektitaotlust.

Koostöös Noarootsi Kooliga planeerime Rannarootsi kultuuripärandit tutvustavat pilootprojekti. Projekt algab Hiiu kandle tutvustamine Noarootsi koolis aprillis. Järgmisena heakorraldus õpilastele 4. mail Köstri talu 8.-9. kl, 5.-7. kl Noarootsi pastoraadi juures, 1.-4. kl. Miku talu. Svenska Folkskolans Vänner toetus 3000€.

Koostöös Noarootsi kogudusega korraldame 30. aprillil Köstri talu talgud. Lääne-Nigula valla toetus 600€.

Noarootsi osavallaga ettevalmistame 11.-12. juunil Noarootsi kodukandipäevade läbiviimist.

Haapsalu kalurkonna ajaloo kolme köite digiteerimine. (I köide 116 lk, II köide 116 lk, III köide 73 lk). Jorma Friberg

Rannarootsi ajaloo uurimine. Jorma Friberg

ERM-i digiteerimisprojekti 2. etapis osalemine. Esemete pakkimine ja kirjeldamine MUIS-is. Anu Raagmaa, Ruth Kesipaik, Lydia Kalda.

Osalesin EL sügisel avaneva struktuurifondi integreeritud projektide ettevalmistamise I, II ja III töötoas Pärnus. Projekt „Rannarootsi kultuuripärand. (muuseumi merekeskuse ehitamine koos tegevustega)

Haapsalu Linnavalitsuse toetus Muuseumi ürituste korraldamiseks 3 000€.

Muuseumi külastas kultuuriminister Tiit Terik.

Muuseumi külastas Soome Instituudi juhataja Hannele Valkeeniemi.

Muuseumi külastas Rootsi suursaadik Ingrid Tersman.

Hiiu kandle õppepäevi toimus viiel korral. Osalejad Hiiu, Lääne, Rapla, Harju, Viljandi maakonnast. 10 last ja 15 täiskasvanut.

Vabatahtlike abiga, nii kohalikud kui ukrainlased, jätkub varjevõrkude valmistamine Ukraina jaoks. Ukrainasse on saadetud 32 võrku.

Noarootsi köstritalu talgud koos kohalikega. Paigaldatud sai uus infotahvel, ehitatud tualett, krunt trimmertatud, alustatud säilinud vundamendi välja puhastamisega.

Projekti „Rannarootsi radadel“ raames sai alguse Noarootsi Koolis rannarootslaste kultuuripärandit tutvustav õppekava. Esimeseks tegevuseks oli heakorra talgud Noarootsi köstritalu, Noarootsi pastoraadi pargis ja Miku talu juures. Küünalde asetamine Johan Nymani hauale ja päeva lõpetuseks talgusupi söömine ja ringmängude mängimine.

Rootsi noordiplomaatidele rannarootslaste kultuuripärandit tutvustamine.

Traditsiooniline suitsukala päev koos vanasadama turuga, muuseumikohvik, kuhu kaasasime neljapäevamemmed ja ukrainlased oma rahvustoite tutvustama ja müüma.

Noarootsi Kooli lipu õnnistamisel osalemine Noarootsi kirikus.

Ukraina lastele ja täiskasvanutele muuseumi tutvustamine, hiiukandle tutvustus, paadisõidud Naissaare kaluripaati Lilianiga, piknik muuseumi õues.

Korsi talgud 17-19. mail. Tehtud tööd - pikkmaja rehealuse puhastamine, esemete puhastamine ja ekspositsiooni kujundamine, toiduaida ja väikese lauda laepealse geotekstiiliga katmine, riideaida ümbruse korrastamine, põllutööriistade paigutamine tuulamismasina juurde katuse alla.

Noarootsi kooli 9. klassi õpilast sõidutamine kaluripaati Lilianiga Österbyst-Haapsalu, rannarootslaste kultuuripärandi ja muuseumi tutvustamine ka paadiga tagasi Österby. Naissaare kaluripaati tegi 6 sõitu edasi-tagasi.

Lastekaitsepäeval oli Rannarootsi Muuseumi külastamine lastega peredele tasuta.

Tuulekalapäev koos Vanasadama turuga korraldamine, muuseumikohvik, kuhu kaasasime neljapäevamemmed ja ukrainlased oma rahvustoite tutvustama ja müüma.

Restaureeritud Ruhnu tuletorni pidulikul avamisel osalemine 16. juunil.

Rahvamuusika kontsert, muuseumi õues, muuseumi poolt kohvik koos ukrainlastega.

Muuseumi külastas Eesti Suursaadik Soomes.

Haapsalu-Noarootsi merepäevade kultuuriprogramm.

Noarootsi kodukandipäevadel 9-10. juulil osalemine Noarootsi kirikus, Pürksi kultuurimajas päevade avamine, Miku talus Rannavaiba koopianäitus ja muuseumipood, Rooslepa kabelis päevade lõpetamine.

Viltimise õpituba Miku talus, juhendasid Anu Raagmaa ja Ene Smõslova.

Riguldi-Noarootsi Kodukandiühingu liikmetele Pürksi küla ajaloo tutvustamine.

Olavipäeval osalemine Vormsis.

Suitsukalapäev ja Vanasadama turg, muuseumikohvik, kuhu kaasasime neljapäevamemmed ja ukrainlased oma rahvustoite tutvustama ja müüma.

Kohtumine ja nõupidamine Nymani suguvõsa esindajatega.

Raadio 4 intervjuu Rannarootslaste kultuurpärandist.

Timmermani järeltulijatele Rannarootsi Muuseumi tutvustamine.

Noarootsi koolis kooliaasta avaaktusel tervitamine.

Noarootsi Gümnaasiumi X klassi õpilastele Noarootsi kultuuripärandi tutvustamine bussituur.

Ahvenamaal Mariehamni merekvartalis Eestirootslaste päeva korraldamine. Päeva külastasid Rootsiauhvur Karl-Olof Andersson, Eesti aukonsul Johan Ericsson, Stig Dreijer koos Dreijerite suguvõsa esindajatega.

Noarootsi kooli õpilastele neljal päeval Rannarootsi Muuseumi ja hiiukandle tutvustamine koos paadisõidu korraldamisega üle Haapsalu lahe.

Eesti-Rootsi tuleviku raporti seminaril osalemine Tallinnas.

Hiiukandle mängijate tunnid jätkuvad muuseumis.

Etnolaadal 17-18. septembri ja Rahvuste Foorumil osalemine.

Sven Danelli raamatu Kuldrannake 3. kordustrukki korraldamine. Raamat trükitud.

Muuseumi toetasid suvel vabatahtlikud Rainer Åkerblom ja Ove Knekt.

Vormsi kirstu avamine - kohtumispaik, osales ja jäädvustas Jorma Friberg.

Ruhnu jaala remondiks vajalike laudade transport Naissaare kaluripaadi ja Vormsi ruubaga Vormsist Haapsallu

Jõhvis rahvusvahelise konverentsil osalemine

Kultuuriministeeriumi haldusala asutuste juhtide seminaril osalemine Rakvere linnuses.

15 KW päikesejaama ehitus Sadama 31 majandushoone katusele, mis valmis septembris
Ehitas Taastuenergia OÜ.

28. detsembril tähistas muuseum 30. juubelit ja muuseumi käsitöömehhed 25. juubelit.
Muuseumi juhatus tunnustas töötajaid, neljapäevamemmesid ja aktiivseid muuseumi toetajaid aukirjaga.

Järgnevate perioodide arengusuunad Rannarootsi Muuseumis Haapsalus:

1. Esmaseks ja oluliseks suunaks on merekeskuse ehitamine.
2. Muuseumi Haapsalu vanasadama arendamine – süvendamine, kaldakindlustuse rajamine.
3. Rannarootslaste puupaatidele paremaks hoidmiseks paadikuuri ehitamine. Muuseumi paadikogus 13 puupaati.
4. Puupaatide hooldus ja renoveerimine
5. Rannarootslaste pärandi kogumise, hoidmise ja uurimise jätkamine.
6. Rannarootslaste merekultuuripärandi traditsioonide hoidmine ja tutvustamine.

Järgnevate perioodide arengusuunad Ruhnu Muuseumis

1. Esmaseks ja oluliseks suunaks Ruhnus on Korsi talu taastamise jätkamine.
2. Ruhnu muuseumi maja omandiküsimuse lahendamine.
3. Ruhnu muuseumi majas püsiekspositsiooni uuendamine.
4. Ruhnu muuseumi uue maja ehitamise küsimuse lahendamine.
5. Korsi talu talgute traditsiooni jätkamine, korraldades igal aastal heakorratalgud.

PEAMISED FINANTSSUHTARVUD

konsolideeriva üksuse majandusaasta ning sellele eelnenud majandusaasta kohta

Finantssuhtarvude arvutamise meetodika

Tulemi marginaal = tulem / müügitulu

Netovara puhastootlus = tulem / netovara

Lühiajaliste kohustiste kattekordaja = käibevara/ lühiajalised kohustised

Võlakordaja = kohustised/ koguvara

Netovara määr = netovara / aktiva

Finantssuhtarvude lähteandmed	2022.a.	2021.a.
Käibevara	460 304	364 977
Kohustised	279 093	255 480
Lühiajalised kohustised	274 456	239 911
Netovara	5 433 466	5 385 071
Aktiva	5 712 559	5 640 551
Varad	5 712 559	5 640 551
Müügitulu	385 243	330 501
Tulem	48 395	-263 955

Finantssuhtarvud	2022.a.	2021.a.
Tulemi marginaal	0,12	-0,80
Netovara puhastootlus	0,01	-0,05
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja	1,68	1,52
Võlakordaja	0,05	0,05
Netovara määr	0,95	0,95

Anton Pärn
Juhatuse liige
Haapsalus, 14.03.2023

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Varad			
Käibevara			
Raha	3	392 051,00	377 459,00
Nõuded ja ettemaksud	4,9	98 505,00	17 257,00
Varud	5	36 677,00	42 156,00
Kokku käibevarad		527 233,00	436 872,00
Põhivara			
Materiaalne põhivara	6	5 774 784,00	5 802 187,00
Kokku põhivarad		5 774 784,00	5 802 187,00
Kokku varad		6 302 017,00	6 239 059,00
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	7,9,10	307 974,00	272 095,00
Laenukohustised	8	10 932,00	10 658,00
Kokku lühiajalised kohustised		318 906,00	282 753,00
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	8	4 637,00	15 569,00
Kokku pikaajalised kohustised		4 637,00	15 569,00
Kokku kohustised		323 543,00	298 322,00
Netovara			
Sihtkapital nimiväärtuses		1 574 209,00	1 574 209,00
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		4 366 528,00	4 639 813,00
Aruandeaasta tulem		37 737,00	-273 285,00
Kokku netovara		5 978 474,00	5 940 737,00
Kokku kohustised ja netovara		6 302 017,00	6 239 059,00

Konsolideeritud tulemiaruanne

(eurodes)

	Lisa	2022	2021
Tulud			
Annetused ja toetused	12	1 347 093,00	968 392,00
Tulud ettevõtlusest	11	431 100,00	369 871,00
Muud tulud	11	0,00	305,00
Kokku tulud		1 778 193,00	1 338 568,00
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	13	-1 250,00	-1 250,00
Mitmesugused tegevuskulud	14	-546 681,00	-425 616,00
Tööjõukulud	15	-801 427,00	-744 499,00
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	6	-391 158,00	-439 680,00
Kokku kulud		-1 740 516,00	-1 611 045,00
Põhitegevuse tulem		37 677,00	-272 477,00
Muud finantstulud ja -kulud	16	60,00	-808,00
Aruandeaasta tulem		37 737,00	-273 285,00

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2022	2021
Rahavood põhitegevusest			
Laekunud annetused ja toetused		894 670,00	802 303,00
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest		431 396,00	366 733,00
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks		-1 250,00	-1 250,00
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest		-411 690,00	-417 230,00
Väljamaksed töötajatele		-816 040,00	-689 648,00
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest		77 487,00	127 063,00
Kokku rahavood põhitegevusest		174 573,00	187 971,00
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel		-367 100,00	0
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest		218 368,00	90 295,00
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-148 732,00	90 295,00
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		-10 658,00	-10 392,00
Makstud intressid		-591,00	-808,00
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-11 249,00	-11 200,00
Kokku rahavood		14 592,00	267 066,00
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3	377 459,00	110 393,00
Raha ja raha ekvivalentide muutus		14 592,00	267 066,00
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3	392 051,00	377 459,00

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
31.12.2017	1 064 598,00	1 113 964,00	2 178 562,00
Aruandeaasta tulem		2 030 244,00	2 030 244,00
31.12.2018	1 064 598,00	3 144 208,00	4 208 806,00
Asutajate ja liikmete sissemaksed 22.02.2019	509 611,00		509 611,00
Aruandeaasta tulem		1 681 490,00	1 681 490,00
31.12.2019	1 574 209,00	4 825 698,00	6 399 907,00
Aruandeaasta tulem		-185 885,00	-185 885,00
31.12.2020	1 574 209,00	4 639 813,00	6 214 022,00
Aruandeaasta tulem		-273 285,00	-273 285,00
31.12.2021	1 574 209,00	4 366 628,00	5 940 737,00
Aruandeaasta tulem		37 737,00	37 737,00
31.12.2021	1 574 209,00	4 404 265,00	5 978 474,00

Lisa 1. Arvestuspõhimõtted

1.1. Üldine informatsioon

Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antavad juhendid ning Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendis sätestatud nõuded. Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid aastaaruanne on koostatud kontserni raamatupidamise aastaaruande põhimõttest lähtuvalt. Elimineeritud on Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) ja Sihtasutus Rannarootsi Muuseumi (tütarettevõtte) omavahelised tehingud rida-realt.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Tulemiaruanne koostamisel on lähtutud Raamatupidamise Toimkonna juhendi (RTJ) nr 14 esitatud skeemist 1. Rahavoode aruanne on koostatud kasutades otsest meetodit.

1.2. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes sularahakassas ning Riigikassas olevat raha jääki. Asutuse arvestusvaluuta on euro. Kõik rahalised vahendid on kajastatud eurodes.

1.3. Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Tehingud, mis ei ole fikseeritud eurodes (välisvaluutatehingud) arvestatakse eurodesse kasutades tehingu kuupäeva vahetuskurssi.

1.4. Nõuded ostjate vastu

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ja hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Hindamisel vaadeldakse igat arvet eraldi. Nõude hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid kui ka bilansipäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust.

Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved hinnatakse maksetähtaja ületamise järgi:

- (a) 90-180 päeva võrra maksetähtaja ületanud nõuded hinnatakse alla 50% ulatuses;
- (b) üle 180 päeva võrra maksetähtaega ületanud nõuded hinnatakse 100% ulatuses alla.

1.5. Varud

Varudena kajastatakse müügi eesmärgil soetud kaupu.

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kuludest. Varude arvestuses kasutatakse FIFO meetodit. Varude realiseerimist kajastatakse nende soetamise järjekorras.

1.6. Materiaalne põhivara ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumuses alates 5000 eurot. Põhivara soetusmaksumusse võetakse arvele kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja -asukohta (vara soetusmaksumus, kulutused transpordile, paigaldamisele). Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumini norm määratakse igale põhivaraobjektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Materiaalse põhivara objektide soetusmaksumus amortiseeritakse kuluks nende hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Maad ei amortiseerita. Kulumit arvestatakse igakuiselt.

Üldjuhul lähtutakse alljärgnevatest vahemikest:

- (a) Hooned ja rajatised 10-50 a.
- (b) Masinad ja seadmed 5-10 a.
- (c) Arvutus- ja muu infotehnoloogiline tehnika 3-5 a.

(d) Inventar ja muu amortiseeruv põhivara 5-10 a.

1.7. Rendid

Renditehingut käsitatakse kapitalirendina, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Üldjuhul kajastatakse kapitalirendina kõik lepingud, kus on täidetud vähemalt üks järgnevatest tingimustest:

- (a) renditava vara omandiõigus läheb rendiperioodi lõpul üle rentnikule;
- (b) rentnikul on optioon osta renditavat vara oluliselt madalama hinnaga selle õiglasest väärtusest ning on kindel, et rentnik seda kasutab;
- (c) lepinguperiood katab üle 75% renditava vara majanduslikust elueast;
- (d) rendi jõustumise hetkel on rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtus üle 90% renditava vara õiglasest väärtusest;

Kui vara antakse tasuta kasutusse perioodiks, mis ületab 75% vara järelejäänud kasulikust elueast, loetakse tehing oma sisult ka kapitalirendiks. Kuna tasuta rendile andmisel kapitalirendinõuet ega -kohustust ei teki, kajastatakse tehingut mitterahalise sihtfinantseerimisena põhivara jääkväärtuses ja võetakse põhivara bilansis arvele. Põhivara tasuta kasutusse andja eemaldab vara bilansist ja kajastab selle jääkväärtuse mitterahalise sihtfinantseerimisena põhivara soetuseks, ning peab vara kohta edaspidi arvestust bilansiväliselt.

1.8. Annetused ja toetused

Toetused ja annetused jagunevad tegevustoetusteks ja sihtotstarbelisteks toetusteks ehk sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimine võib olla antud tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiselt saadud toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, ajakava ja rahaline eelarve. Toetuse andja või vahendaja nõuab projekti kohta detailset aruandlust koos kulutuste kohta andmete esitamisega ning raha ülejääk nõutakse projekti lõppedes saajalt tagasi. Sihtotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud.

Toetust loetakse põhivara sihtfinantseerimiseks, kui selle kasutamise põhitingimuseks on kindlaksmääratud põhivara ost, ehitamine või muul viisil soetamine. Põhivara sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil ehk sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumus (tasuta saadud vara soetusmaksumus on tema õiglane väärtus) materiaalse või immateriaalse varana. Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse materiaalse või immateriaalse varana ja tuluna põhivara sihtfinantseerimisest samas perioodis, mil tehti kulutused.

Juhul, kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle kasutamise seotud tingimused on veel täitmata või kulutusi pole tehtud, kajastatakse saadud vahendeid sihtfinantseerimise ettemaksena ehk kasutamata sihtfinantseeringuna. Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimist võib kajastada arvestuse lihtsustamise eesmärgil laekumisel koheselt tuluna, kui lepingujärgne summa on väiksem põhivara kapitaliseerimise alampiirist. Avaliku sektori sisese sihtfinantseerimise korral lepatakse kajastamise viisi eelnevalt omavahel kokku. Toetuse andjaga lepatakse kokku toetuse liik ning kannete tegemisel kasutatavad kontod ja tekkepõhised kuupäevad.

Tegevustoetused on toetused, mida toetuse saaja võib suuremal määral kasutada oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Siin kajastatakse mitmesuguseid toetusi, mille korral on määratletud küll eesmärk, kuid mille kasutamise otstarve ei ole täpselt määratud. Tegevustoetusi kajastatakse kassapõhiselt laekumisel koheselt tuluna.

1.9. Tulude arvestus

Tulud arvestatakse realiseerimismomendil või lepingus fikseeritud perioodi(de) kohta. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Tulu kajastatakse siis, kui sihtasutusel tekib summale nõudeõigus.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui:

- (a) olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale;
- (b) müüjal ei ole jätkuvalt niisugust haldamise vastutust, mida seostatakse omandiga ning puudub kontroll kauba või toote üle;
- (c) tulu müügitehingust saab usaldusväärselt mõõta;
- (d) tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- (e) tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulusid ja kulusid) on võimalik usaldusväärselt prognoosida. Tehingu lõpptulemust on võimalik usaldusväärselt prognoosida siis, kui:

- (a) tulu suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta;
- (b) tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- (c) tehingu valmidusastet bilansipäeval on võimalik usaldusväärselt mõõta; ja
- (d) tehinguga seotud tehtud kulusid ning tehingu lõpetamiseks vajalikke kulusid on võimalik usaldusväärselt hinnata.

1.10. Kulud

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kulusid. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud. Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel. Kulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsibist. Kulusid kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tulusid.

Sihtasutuse tegevuskulude on jaotatud tööjõukuludeks, antud toetusteks, majanduskuludeks, põhivara kulumiks ja muudeks kuludeks.

1.10.Seotud osapooled

Seotud osapoolena käsitletakse tegev- ja kõrgema juhtkonda, tegev- ja kõrgema juhtkonna pereliikmeid ning nendega seotud äriühinguid.

Osapooled on seotud juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele.

Lisa 2. Tütarettevõtte

	31.12.2022	31.12.2021
Sihtkapital	509 611,00	509 611,00
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	46 055,00	55 385,00
Aruandeperioodi tulem	-10 658,00	-9 330,00
Kokku tütarettevõtte netovaras	545 008,00	555 666,00

Lisa 3. Raha

	31.12.2022	31.12.2021
Sularahakassa	3 182,00	3 184,00
Arvelduskontod riigikassas	388 869,00	374 275,00
Kokku raha	392 051,00	377 459,00

Sihtasutusel iseseisvat pangakontot kommertspankades ei ole. Arvelduskontona kajastub aruandes Riigikassa konto.

Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Ostjatelt laekumata arved		4 236,00	4 174,00
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	9	52 337,00	12 060,00
Muud nõuded		712,00	8,00
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		2 092,00	57,00
Saamata seadusest tulenevad toetused		0,00	155,00
Saamata sihtfinantseerimine		39 128,00	803,00
Kokku nõuded ja ettemaksed		98 505,00	17 257,00

Lisa 5. Varud

	31.12.2022	31.12.2021
Müügiks ostetud kaubad	36 677,00	42 156,00
Kokku varud	36 677,00	42 156,00

Varudena kajastuvad müügi eesmärgi soetatud meened ja suveniirid, mille realiseerimine toimub pikema perioodi kui aasta jooksul. Varude saldo koosneb peamiselt kunstnikult Haapsalu Piiskopilinnuse taasavamiseks spetsiaalselt Piiskopilinnuses müümiseks tellitud portselan ja keraamilistest nõudest. Seisuga 31.12.2022 on portselan ja keraamilistest nõudest realiseerimata ja varuna arvel esemeid väärtuses 32423 eurot.

Lisa 6. Materiaalne põhivara

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
31.12.2021						
Soetusmaksumus	36 793,00	6 908 599,00	367 322,00	583 504,00	0	7 896 218,00
Kogunenud kulum	0	-1 743 977,00	-156 873,00	-193 181,00	0	-2 094 031,00
Jääkväärtus	36 793,00	5 164 622,00	210 449,00	390 323,00	0	5 802 187,00
Soetused ja parendused	0	0	0	0	363 756,00	363 756,00
Amortisatsioonikulu	0	-283 179,00	-41 389,00	-66 141,00	0	-391 159,00
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	0	0	0	0	0
Ümberklassifitseerimine	0	163 305,00	16 721,00	86 170,00	-266 196,00	0
Kokku liikumised	0	-119 874,00	-25 118,00	-66 141,00	97 560,00	-113 573,00
31.12.2022						
Soetusmaksumus	36 793,00	7 071 904,00	384 044,00	669 674,00	97 560,00	8 259 975,00
Kogunenud kulum	0	-2 027 156,00	-198 713,00	-259 322,00	0	-2 485 191,00
Jääkväärtus	36 793,00	5 044 748,00	185 331,00	410 352,00	97 560,00	5 774 784,00

Soetuste ja parendustena kajastub aruandes Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) Haapsalu Raudteejaama kaubaaida avariilise valtsplekk-katuse väljavahetamine, katusealuse turvaaia piiramine ja turvalugustuse paigaldamine. Lisaks Haapsalu linnuse linnusemuuseumi sissepääsupaviljoni avariilise katusekatte vahetus. 2022.aastal renoveeriti ka Haapsalu Raudteemuuseumi auruvedurit. Kaubaaida renoveerimise ja auruveduri restaureerimise need etapid lõpetati ja investeeringud võeti varana arvele. Lõpetamata ehitusena bilanssi jääb veel linnusemuuseumi sissepääsupaviljoni katusekatte vahetus, töid jätkatakse 2023.aastal. Sihtasutus Rannarootsi Muuseum (tütarettevõtte) ehitas 2022.aasta ja võttis kasutusele päikeseelektrijaama.

Lisa 7. Võlad ja ettemaksud

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele		195 025,00	43 680,00
Võlad töövõtjatele	10	8 651,00	8 273,00
Maksuvõlad	9	32 035,00	29 591,00
Saadud sihtfinantseerimine		72 263,00	190 505,00
Muud kohustused		0,00	46,00
Kokku võlad ja ettemaksud		307 974,00	272 095,00

Saadud sihtfinantseerimisena kajastuvad seisuga 31.12.2022 ette saadud ja osaliselt kasutamata toetused.

Sihtasutusel Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) on Kultuuriministeeriumi lepingu nr. 7-17/4353 lisadega 4 ja 5 eraldatud remondifondi investeeringutoetustest Laikmaa Majamuuseumi siseruumide remonttöödeks ning linnusemuuseumi sissepääsupaviljoni avariilise katusekatte vahetuseks seisuga 31.12.2022 kasutamata vastavalt 8455 ja 29440 eurot. Toetuste jääke kasutatakse tööde lõpetamiseks 2023.aastal.

Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) muude väiksemate projektide sihtfinantseerimise jäägid on kokku summas 2140 eurot.

Sihtasutusel Rannarootsi Muuseum (tütarettevõtte) on erinevate projektide sihtfinantseerimise jääke summas 32228 eurot. Suurema enamuse jäägist moodustavad välismaised annetused ja toetused muuseumi arendustegevusteks.

Lisa 8. Laenukohustised

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi- määr	Lõpp- tähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Kapitalirendi kohustised						
Linnaekskursioonirongi kapitalirent	15 569,00	10 932,00	4 637,00	0,00	2,50	24.05.2024
Kokku kapitalirendi kohustised	15 569,00	10 932,00	4 637,00	0,00		
Kokku laenukohustised	15 569,00	10 932,00	4 637,00	0,00		

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi- määr	Lõpp- tähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Kapitalirendi kohustised						
Linnaekskursioonirongi kapitalirent	26 227,00	10 658,00	15 569,00	0,00	2,50	24.05.2024
Kokku kapitalirendi kohustised	26 227,00	10 658,00	15 569,00	0,00		
Kokku laenukohustised	26 227,00	10 658,00	15 569,00	0,00		

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus

	31.12.2022	31.12.2021
Masinad ja seadmed	18 667,00	32 667,00
	18 667,00	32 667,00

Laenukohustisena kajastub aruandes sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) 2019.aastal kapitalirendi korras soetatud linnaekskursiooni rong GOPO LOCO Road Trains Tschu-Tschu. Komplekti kuulub vedur koos kahe vaguniga.

Lisa 9. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

	31.12.2022		31.12.2021	
	ettemaks	maksuvõlg	ettemaks	maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		342,00		96,00
Käibemaks	30 070,00		5 981,00	
Üksikisiku tulumaks		9 936,00		9 233,00
Sotsiaalmaks		20 135,00		18 679,00
Kohustuslik kogumispension		561,00		581,00
Töötuskindlustusmaksed		1 061,00		1 002,00
Ettemaksukonto jääk	22 267,00		6 079,00	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	52 337,00	32 035,00	12 060,00	29 591,00

Lisa 10. Võlad töövõtjatele

	31.12.2022	31.12.2021
Puhkusetasude kohustis	8 535,00	8 242,00
Võlad töövõtjatele majanduskulude eest	116,00	31,00
Kokku võlad töövõtjatele	8 651,00	8 273,00

Lisa 11. Tulu ettevõtlusest

	2022	2021
Tulud piletimüügist	281 338,00	255 301,00
Tulud meenete ja trükiste müügist	54 667,00	45 840,00
Muud tulud majandustegevusest	95 095,00	68 730,00
Muud tulud	0,00	305,00
Kokku tulu ettevõtlusest	431 100,00	370 176,00

Muude tuludena majandustegevusest kajastuvad tulud edasiantavatest kommunaalteenustest, tulud giiditeenuse osutamisest, teemapäevade korraldamisest, toitlustusteenusest, ruumide kasutada andmisest ning bussifirmade peatusetasud.

Lisa 12. Annetused ja toetused

	2022	2021
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	158 886,00	166 088,00
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	301 354,00	0,00
Mittesihtotstarbelised annetused ja toetused	886 853,00	802 303,00
Kokku annetused ja toetused	1 347 093,00	968 391,00
sh eraldi riigieelarvest	1 064 851,00	784 526,00
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	168 978,00	181 352,00
sh välistoetajad	111 040,00	0,00
sh muud toetajad	2 225,00	2 513,00
Rahalised ja mitterahalised annetused	1 347 093,00	968 391,00
Rahaline annetus	1 347 093,00	968 391,00
Kokku annetused ja toetused	1 347 093,00	968 391,00

Sihtotstarbelisi tulusid oli sihtasutustel 2022.aastal kokku summas 460240 eurot.

Suuremaid tulud 2022.aastal saadi Kultuuriministriumilt summas 332403 euro.

Kultuuriministrium toetused olid 2022.aastal peamiselt seotud sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) filiaalide raudtee- ja sidemuuseumi kaubaaida, A.Laikmaa Majamuuseumi ja Haapsalu Piiskopilinnise avariiremonttöödega. Sihtasutus Rannarootsi Muuseum (tütarettevõtte) sai Kultuuriministriumilt sihtotstarbeline remondifondi toetust Korsi talu (Ruhnu) toiduaida ja vana lauda rookatuste vahetamiseks summas 10230 eurot.

Lisaks toetati Sihtasutust Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) projekti „Military Heritage -More diversified and sustainable use of natural and cultural heritage“ raames Interreg Est-Lat finantsmehhanismist summas 45302 eurot ja sellele projektile tuli annetus Saksamaalt summas 25000 eurot. Eesti Kultuurkapital on 2022.aastal sihtasutuste väiksemaid projekte finantseerinud summas 6350 euroga.

Mittesihtotstarbeliste annetuste ja toetustena kajastub aruandes peamiselt sihtasutuste iga-aastane tegevustoetus summas 717821 eurot. Lisaks sai Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) 2022.aastal Kultuuriministriumilt täiendavat tegevustoetust summas 150563 eurot Covid-19 kriisijärgse olulise omatulude vähenemise katteks.

Lisa 13. Jagatud annetused ja toetused

	2022	2021
Sihtotstarbelised eraldised	-1 250,00	-1 250,00
Kokku jagatud annetused ja toetused	-1 250,00	-1 250,00

Sihtotstarbelise eraldisena kajastub aruandes Iloni joonistusvõistluse laureaatide stipendiumid.

Lisa 14. Mitmesugused tegevuskulud

	2022	2021
Üür ja rent	-18 082,00	-30 881,00
Energia	-108 729,00	-77 645,00
Elektrienergia	-45 097,00	-27 572,00
Soojusenergia	-54 531,00	-44 602,00
Kütus	-9 101,00	-5 471,00
Veevarustusteenus	-2 084,00	-1 330,00
Mitmesugused bürookulud	-53 092,00	-50 290,00
Uurimis- ja arenduskulud	-9 500,00	-1 775,00
Lähetuskulud	-11 098,00	-7 690,00
Koolituskulud	-2 064,00	-1 231,00
Riiklikud ja kohalikud maksud	-1 682,00	-1 978,00
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	0,00	-660,00
Museaalidega seotud kulud	-5 293,00	-2 377,00
Üritustega korraldamisega seotud kulud	-98 142,00	-64 329,00
Inventari kulud	-35 302,00	-34 712,00
Muud sõidukite kulud	-13 732,00	-7 622,00
Jooksev remont ja korrashoiuteenused	86 233,00	-70 977,00
Muud kommunaalteenused ja kinnistu kulud	-89 422,00	-72 119,00
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-546 681,00	-425 616,00

2021.aasta kohta esitatud andmetes on tehtud 2022.aasta aruandes korrigeerimine võrreldavuse saamiseks 2022.aasta andmetega veevarustusteenuse osas. Vähendatud on summat real „Muud kommunaalteenused ja kinnistu kulud“ 1330 eurot ja suurendatud rida „Veevarustusteenus“ samas summa.

Lisa 15. Tööjõukulud

	2022	2021
Palgakulu	-596 630,00	-556 311,00
Sotsiaalmaksud	-200 187,00	-187 060,00
Erisoodustused	-4 610,00	-1 128,00
Kokku tööjõukulud	-801 427,00	-744 499,00
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	34	35

Täistööajale taandatult oli 2022.aastal sihtasutustes (emaettevõtte ja tütarettevõtte) kokku töötajaid ametikohtade gruppide lõikes järgmiselt: 2 juhatuse liiget, 3 juhti, 1 tippspetsialisti, 2 keskastme spetsialisti ja 9 abitöötajat-töölisi ja 17 kõrgharidusega kultuuritöötajat.

Erisoodustusena kajastatakse tööga otseselt mitteseotud kulutusi töötajatele nagu ühine külastus teise muuseumisse, jõulupeod töötajatele, töötajate lastele.

Lisa 16. Muud finantstulud ja -kulud

	2022	2021
Intressikulu kapitalirendilt	-591,00	-808,00
Intressikulu arvelduskrediidilt riigikassas	651,00	0,00
Kokku muud finantstulud ja -kulud	60,00	-808,00

Lisa 17. Seotud osapooled

Saldod seotud osapoolte rühmade lõikes

	2022		2021	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	3577		2203	

Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad

	2022		2021	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed		20213		16330
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	117	833		694

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

	2022	2021
Arvestatud tasu	79 367,00	73 301,00
lähetuse kulud	1 707,00	2 388,00
muud kulud	361,00	246,00
Kokku	81 435,00	75 935,00

Sihtasutusel Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) on kaks asutajat. Asutajateks on Kultuuriministeeriumi ja Haapsalu Linnavalitsus. Sihtasutuse Rannarootsi Muuseum (tütarettevõtte) asutajaks on Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid ja Haapsalu Linnavalitsus. Sihtasutuste jaoks soodustatud isikuteks on nõukogu ja juhatuse liikmed.

Juhatusel liikmetele arvestatud tasud kokku 2022.aastal oli 64176 eurot. 2022.aastal maksti juhatuse liikmele preemiaid kokku summas 6850 eurot. Nõukogule arvestatud tasud 2022.aastal kokku olid 15191 eurot.

2022.aastal tasuti juhatuse liikmetele hüvitisi tehtud muude majanduskulude ja lähetuste eest kokku 2068 eurot.

Nõuded seotud osapoolte vahel kajastuvad bilansi real "Nõuded ja ettemaksed" ja lisa 4 real "Ostjatelt laekumata nõuded". Müügid seotud osapooltele on kajastatud tulemiaruanDES real "Tulud ettevõtlusest" ja ostud tulemiaruanDES real "Mitmesugused tegevuskulud" ning lisa 14 real „Ürituste korraldamisega seotud kulud“. Müükidena seotud osapooltele kajastub kaupade müük ja teenuste osutamine, ostudena kajastatakse soetatud kaupu ja saadud teenuseid.

Seotud osapooltena on kajastatud SA Haapsalu Hoolekandekeskuse, AS Heal, OÜ Haapsalu Linna Spordibaasid, SA Läänemaa, SA Läänemaa Haigla ja Haapsalu Linnavalitsuse käivet 2022.aastal. Nende organisatsioonide kõrgema juhtkonna ja tegevjuhtkonna liikmed on sihtasutuse nõukogu ja juhatuse liikmed. Sihtasutuse tehingud seotud isikutega olid 2022.aastal kõik tehtud tavaturutingimustel.

Lisa 18. Emaettevõtte põhjaruanded

SA Haapsalu ja Läänemaa (emaettevõtte) bilanss

	31.12.2022	31.12.2021
Varad		
Käibevara		
Raha	326 324,00	305 636,00
Nõuded ja ettemaksud	97 303,00	17 185,00
Varud	36 677,00	42 156,00
Kokku käibevarad	460 304,00	364 977,00
Põhivara		
Materiaalne põhivara	5 252 255,00	5 275 574,00
Kokku põhivarad	5 252 255,00	5 275 574,00
Kokku varad	5 712 559,00	5 640 551,00
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksud	263 524,00	229 253,00
Laenukohustised	10 932,00	10 658,00
Kokku lühiajalised kohustised	274 456,00	239 911,00
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	4 637,00	15 569,00
Kokku pikaajalised kohustised	4 637,00	15 569,00
Kokku kohustised	279 093,00	255 480,00
Netovara		
Sihtkapital nimiväärtuses	1 064 598,00	1 064 598,00
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	4 320 473,00	4 584 428,00
Aruandeaasta tulem	48 395,00	-263 955,00
Kokku netovara	5 433 466,00	5 385 071,00
Kokku kohustised ja netovara	5 712 559,00	5 640 551,00

SA Haapsalu ja Läänemaa (emaettevõtte) tulemiaruanne

	2022	2021
Tulud		
Annetused ja toetused	1 159 738,00	807 779,00
Tulud ettevõtlusest	385 243,00	330 501,00
Muud tulud	0,00	305,00
Kokku tulud	1 544 981,00	1 138 585,00
Kulud		
Jagatud annetused ja toetused	-1 250,00	-1 250,00
Mitmesugused tegevuskulud	-468 665,00	-374 490,00
Tööjõukulud	-656 244,00	-607 062,00
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-370 353,00	-418 930,00
Kokku kulud	-1 496 512,00	-1401 723,00
Põhitegevuse tulem	48 469,00	-263 147,00
Muud finantstulud ja -kulud	-74,00	-808,00
Aruandeaasta tulem	48 395,00	-263 955,00

SA Haapsalu ja Läänemaa (emaettevõtte) rahavoogude aruanne

	2022	2021
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud annetused ja toetused	737 847,00	665 824,00
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	385 192,00	327 312,00
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-1 250,00	-1 250,00
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-338 678,00	-364 442,00
Väljamaksed töötajatele	-671 554,00	-559 600,00
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	49 047,00	98 460,00
Kokku rahavood põhitegevusest	160 604,00	166 304,00
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-347 035,00	0
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	218 368,00	90 000,00
Kokku rahavood investeerimistegevusest	.128 667,00	90 000,00
Rahavood finantseerimistegevusest		
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-10 658,00	-10 392,00
Makstud intressid	-591,00	-808,00
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-11 249,00	-11 200,00
Kokku rahavood	20 688,00	245 104,00
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	305 636,00	60 532,00
Raha ja raha ekvivalentide muutus	20 688,00	245 104,00
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	326 324,00	305 636,00

SA Haapsalu ja Läänemaa (emaettevõtte) netovara muutuste aruanne

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
31.12.2017	1 064 598,00	1 113 964,00	2 178 562,00
Aruandeaasta tulem		2 030 244,00	2 030 244,00
31.12.2018	1 064 598,00	3 144 208,00	4 208 806,00
Aruandeaasta tulem		1 680 501,00	1 680 501,00
31.12.2019	1 064 598,00	4 824 709,00	5 889 307,00
Aruandeaasta tulem		-240 281,00	-240 281,00
31.12.2020	1 064 598,00	4 584 428,00	5 649 026,00
Aruandeaasta tulem		-263 955,00	-263 955,00
31.12.2021	1 064 598,00	4 320 473,00	5 385 071,00
Aruandeaasta tulem		48 395,00	48 395,00
31.12.2022	1 064 598,00	4 368 868,00	5 433 466,00